

طرح مساله (۱۴)

کشمکش جریان‌های سیاسی در عرصه علم

سخن از عرصه‌ای که کشمکش‌ها و اقتضانات سیاسی در آن حضور نداشته باشد رویا گونه و به دور از واقعیت است. همواره در طول تاریخ بشری عرصه علم هم آمیخته با سیاست و تناسب قدرت بوده نه در وضعیتی خنثی و بی تفاوت نسبت به آن. و البته این آمیختگی در حوزه علوم انسانی و اجتماعی به واسطه ماهیت خاص این علوم شدت بیشتری خواهد داشت. و طبیعی دانستن این تاثیر و تاثرات دور از واقعیت نیست. اما مسئله آنجاست که کشمکش‌ها و جریانات سیاسی چنان بر عرصه علم، نهادهای سیاستگذار علم و عناصر نظام علمی سایه بیافکنند که علم را از ماهیت خود بالکل خارج کرده و آن را به ابزاری جهت تامین مقاصد و منافع سیاسی تقلیل دهد. نگاه به وضعیت وزارت علوم، شورای عالی انقلاب فرهنگی، مباحثات و مناظرات علمی در حوزه علوم انسانی اسلامی و ... نشان می‌دهد سیاست‌ها و فراتر از تاثیر و تاثر گذاشته و علم مغلوب سیاست شده و نتیجه چنین وضعیتی چیزی نیست جز به انزوا رفتن تفکر و میدان داری کلیشه‌های بی روح شبه علمی.

خبر کوتاه

بخشنامه وزارت علوم به دانشگاه‌ها برای ۱۶ آذر ابلاغ شد

حسین میرزایی، سرپرست معاونت فرهنگی وزارت علوم با اشاره به برنامه‌های روز ۱۶ آذر در دانشگاه‌ها عنوان داشت: طبق سنوات گذشته، برنامه‌های مراسم ۱۶ آذر در دانشگاه‌ها توسط هیات ۳ نفره نظارت، بررسی شده و سپس مجوز آن صادر می‌شود و در خصوص برنامه‌های ۱۶ آذر بخشنامه‌ای به دانشگاه‌ها ارسال شده است. سرپرست معاونت فرهنگی وزارت علوم تاکید کرد: در برنامه‌های ۱۶ آذر، چهارچوب اصلی ما رعایت قانون است و گفتمان‌های مختلف می‌تواند در چهارچوب قانون برگزار شود. وی درباره اینکه آیا تشکل‌های دانشجویی برای اجرای مراسم و دعوت از سخنرانان روز ۱۶ آذر محدودیتی نیز دارند، افزود: در چهارچوب قوانین و مقررات کشور و تایید و صدور مجوز توسط هیات نظارت که درخواست‌ها را بررسی می‌کنند، هیچ محدودیتی ندارند. میرزایی ادامه داد: هیات‌های ۳ نفره مرجع تشخیص و صادر کننده مجوز برنامه‌های ۱۶ آذر هستند که ما به آن‌ها اعلام کرده‌ایم قواعد محدود کننده‌ای نگذارند و همه امور در چهارچوب قوانین و موازین قانونی باشد.

منبع: خبرگزاری مهر

پژوهانه دانشجویان دکتری

از محل کالاهای آسیب رسان تامین می‌شود

رئیس صندوق رفاه دانشجویان عنوان کرد: در رابطه با پرداخت پژوهانه به دانشجویان دکتری به منظور هدایت رساله دکتری، انجام پژوهش‌های مفید و موثر در زمینه‌های بنیادی، کاربردی، توسعه روش‌ها و فرآیندهای پژوهشی و فناوری و به منظور حل نیازهای اساسی کشور، مبلغ ۱۵۰۰ میلیارد ریال اعتبار بابت پرداخت پژوهانه به دانشجویان دکتری تحت عنوان یک فعالیت ذیل ردیف اصلی در جدول شماره ۷ پیوست شماره ۴ قانون لایحه بودجه سال ۹۷ مطرح شده است. وی ادامه داد: محل تامین اعتبار هم ارائه شده که یا از طریق معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری و یا اختصاص یک درصد از مالیات بر ارزش افزوده کالاهای آسیب رسان مانند نوشابه‌های گازدار، آلاینده‌های محیط زیست، سیگار، اختصاص نیم درصد از درآمدهای واردات تلفن همراه و غیره خواهد بود.

منبع: خبرگزاری مهر

تشریح برنامه‌های هفته پژوهش

از زبان معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم

به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم، دکتر برومند معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، عنوان کرد: هفته پژوهش و فناوری از ۲۱ تا ۲۷ آذرماه در تهران برگزار می‌شود، دکتر برومند تصریح کرد: این هفته با شعار «پژوهش تقاضامحور و تجاری سازی فناوری؛ زیربنای تولید و اشتغال» برگزار می‌شود و روز ۲۷ آذرماه، جشنواره تجلیل از پژوهشگران و فناوران برتر با حضور ریاست

اختصاص ۲۰ درصد از ظرفیت مراکز رشد دانشگاه آزاد

به علوم انسانی

بیژن رنجبر، معاون پژوهشی دانشگاه آزاد گفت: طبق صحبت‌های صورت گرفته با معاونت فرهنگی و دانشجویی پیش‌بینی شده ۲۰ درصد از ظرفیت‌های مراکز رشد این دانشگاه به علوم انسانی اختصاص داده شود. وی افزود: در دانشگاه آزاد حمایت‌های مالی و معنوی زیادی از حوزه علوم انسانی صورت می‌گیرد و در این راستا تفاوتی میان این حوزه با دیگر حوزه‌ها وجود ندارد. رنجبر تاکید کرد: مراکز رشد این دانشگاه باید واحدها و ایده‌های فناور در حوزه علوم انسانی را جذب کنند.

منبع: خبرگزاری مهر

انتشار گزارش صد روزه معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری گزارش صد روزه عملکرد خود را ارائه داد. در این گزارش آمده است: دولت تدبیر و امید برای کاربردی کردن علم و دانش گام‌های موثری برداشته که عمده این فعالیت‌های علمی و فناورانه در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری صورت گرفته و منجر به ارتقای جایگاه بین‌المللی ایران در تولید علم و فناوری شده است، به گونه‌ای که بر اساس گزارش سال ۲۰۱۷ شاخص جهانی نوآوری، رتبه ایران از نظر شاخص‌های مختلف علم، فناوری و نوآوری طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۴ بهبود یافته است. در این گزارش تاکید شده است: توسعه نوآوری و اقتصاد دانش بنیان با اتکا به منابع محدود و دولتی ناممکن است و نیاز است منابع مالی بخش عمومی و خصوصی در این مسیر سازماندهی شوند. بر این مبنا صندوق‌های سرمایه گذاری جسورانه در بازار بورس، ۱۲ صندوق با سرمایه بیش از ۵۰۰ میلیارد تومان مصوب شده است. همچنین مجوز راه اندازی بیش از ۶ صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی صادر شده است. در این گزارش بیان شده: عملکرد صندوق‌های جدید در حوزه سرمایه گذاری خطر پذیر ساماندهی می‌شود. همچنین برای حمایت از زیست بوم کارآفرینی در دور جدید سیاست حمایت از شتاب دهنده‌های نوآوری در دستور کار قرار گرفته است که در دور جدید حدود ۱۱ مرکز شتابدهی با مشارکت بخش غیردولتی فعال شده‌اند.

منبع: خبرگزاری فارس

ایجاد کنسرسیوم میان دانشگاه آزاد و تولیت‌های مذهبی

بیژن رنجبر، معاون پژوهشی دانشگاه آزاد بیان داشت: برنامه داریم کنسرسیومی میان این دانشگاه و تولیت‌های حرم حضرت عبدالعظیم (ع)، آستان قدس رضوی و حرم حضرت معصومه (ص) ایجاد کنیم. وی گفت: با ایجاد این کنسرسیوم زمینه حمایت از فعالیت‌های علوم انسانی در دانشگاه آزاد افزایش خواهد یافت. معاون پژوهشی دانشگاه آزاد تاکید کرد: در این کنسرسیوم پروژه‌هایی با همکاری دانشگاه و تولیت‌ها در زمینه علوم انسانی تدوین و اجرا خواهد شد. رنجبر افزود: این کنسرسیوم هنوز تشکیل نشده است و درحال پیگیری ایجاد آن هستیم.

منبع: خبرگزاری مهر

نگاه هفته

علوم انسانی غایب همیشگی جایزه مصطفی

جایزه مصطفی به عنوان نشان عالی علم و فناوری جهان اسلام در حالی باز هم به حوزه فناوری اختصاص پیدا کرد که انتظار می رفت با تذکرات و ملاحظاتی که صاحب نظران مطرح کرده اند نیم نگاهی هم به علوم انسانی داشته باشد. جوایز علمی به گونه ای طراحی می شوند که سیاست های اساسی حوزه علم و فناوری را پیش ببرند و خلأهای موجود در نظام علمی را پوشش دهند جهان اسلام با وجود میراث غنی اندیشه ای نتوانسته در حوزه علوم انسانی و اجتماعی توفیق چندانی داشته باشد و همواره در معرض آسیب های اندیشه های غربی در حوزه علوم انسانی و اجتماعی قرار گرفته که تضادهای آشکاری با مبانی اساسی اندیشه اسلامی داشته اند. نادیده گرفتن این نقطه ضعف اساسی جهان اسلام و عدم برقراری نسبی منطقی با آن مهمترین نقصان جایزه مصطفی است. و البته حاکمیت نگاه تکنولوژیک به علم در عرصه خطمشی علم چیزی جز چنین نتیجه ای به بار نخواهد آورد.

داده شد که موارد بند «ه» را به صورت جدی پیگیری کنند و از فرصت به وجود آمده بهره کافی را ببرند. همچنین به دانشگاه ها و مراکز علمی نیز تذکر دادیم در صورتی که نتوانند از این تسهیلات استفاده کنند در سال ۹۷ در ارائه این تسهیلات تجدید نظر خواهیم کرد.

منبع: خبرگزاری مهر

جمهوری در سالن اجلاس سران برگزار خواهد شد. وی، هدف از برگزاری این جشنواره در کشور را تقدیر از پژوهشگران، دانشمندان، فناوران و دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی که در فرآیند نوآوری نقش ایفا می کنند، عنوان کرد.

منبع: وزارت علوم

کنگره بین المللی «قرآن و علوم انسانی» با پیام رهبر انقلاب در قم آغاز شد

دبیر کنگره بین المللی قرآن و علوم انسانی در مراسم افتتاحیه کنگره، عنوان کرد: این کنگره با مشارکت ۳۰ مرکز علمی و قرآنی در حال برگزاری است. حجت الاسلام محمدعلی رضایی اصفهانی ادامه داد: جهت دهی به علوم انسانی بر اساس آموزه های قرآنی و مرجعیت قرآن در این زمینه که مورد تأکید مقام معظم رهبری بوده از مهم ترین اهداف برگزاری این کنگره است. وی با تأکید بر این که قرآن کریم در جهت مختلفی می تواند به علوم انسانی جهت دهی کند، ابراز کرد: بازسازی پایه های غلط علوم انسانی سکولار و ارائه نظریه پردازی های نوین در جهت علوم انسانی با رجوع به آیات الهی امکان پذیر است. رضایی اصفهانی با بیان این که این کنگره درجه علمی _ پژوهشی و ISC را کسب نموده گفت: بیش از ۲۷ پیش نشست در داخل و خارج کشور برگزار و همچنین سایت کنگره به ۴ زبان راه اندازی شده است. وی افزود این کنگره گامی کوچک در راستای اسلامی سازی علوم انسانی است و در سال های آینده این کنگره در ایجاد تخصصی تر ادامه می یابد.

منبع: خبرگزاری مهر

مقالات حوزه علوم انسانی دانشگاه آزاد ترجمه می شود

مدیرکل پژوهشی دانشگاه آزاد گفت: برخی از مقاله های علوم انسانی این دانشگاه به زبان انگلیسی ترجمه نشده است بنابراین برنامه داریم این مقالات را به زبان انگلیسی ترجمه کنیم تا بتوانیم یافته های علمی خود را در مجلات معتبر بین المللی منتشر کنیم. حمیدرضا زمانی زاده عنوان کرد: قرار است تیم هایی در این زمینه در دانشگاه آزاد مستقر شوند و مقالات علوم انسانی اساتید و دانشجویان این دانشگاه را ترجمه کنند.

خبرگزاری آنا

نشان جایزه مصطفی به ۲ دانشمند جهان اسلام اهدا شد

مراسم اهدای جایزه به برگزیدگان جایزه مصطفی در تالار وحدت برگزار شد. این مراسم با حضور سورنا ستاری رئیس شورای سیاست گذاری جایزه مصطفی و معاون علمی فناوری رئیس جمهور، علیرضا مرندی رئیس فرهنگستان علوم پزشکی، عبدالسلام المجالی رئیس آکادمی امور جهان اسلام برگزار گردید و از دو برگزیده جایزه مصطفی، محمد امین شکراللهی و سامی ارل گلنجه تقدیر شد و نشان عالی علم و فناوری جهان اسلام به این دو دانشمند اهدا شد. بیش از ۷۰۰ شخصیت برجسته علمی، مدیریتی و رسانه ای جهان اسلام در این مراسم حضور داشتند.

منبع: خبرگزاری دانشجویان ایران

تعیین ردیف بودجه خاص برای پژوهش های علوم انسانی

معاون پژوهشی وزارت علوم خبر داد: برنامه داریم ردیف بودجه خاصی برای پژوهش های علوم انسانی و بنیادی در این حوزه ایجاد کنیم. برومند با بیان اینکه تحقیقات و پژوهش های علوم انسانی نقش بسزایی در رفع آسیب های اجتماعی دارند، خاطر نشان کرد: باید برای پژوهش های علوم انسانی ساختار سازی کنیم. وی اظهار داشت: در حال حاضر هشت مرکز رشد علوم انسانی در کشور مشغول به فعالیت هستند، معاون پژوهشی وزارت علوم ادامه داد: شورای توسعه پژوهش و فناوری علوم انسانی تشکیل شده که این شورا می تواند به امر پژوهش و فناوری این حوزه توجه جدی کند.

منبع: خبرگزاری مهر

صندوق های پژوهشی سرمایه گذاری خطر پذیر تشکیل می شوند

بهزاد سلطانی رئیس صندوق نوآوری و شکوفایی در مراسم امضای تفاهم نامه این صندوق با مناطق آزاد گفت: صندوق نوآوری و شکوفایی با ۷۴ درصد شرکت های دانش بنیان همکاری دارد که تاکنون ۹۱۵ میلیارد تومان برای این شرکت ها تسهیلات پرداخت شده و ۸۰۰ میلیارد تومان نیز تعهد پرداخت داریم. وی در ادامه بیان داشت: برای مشارکت خطر پذیر می خواهیم صندوق های پژوهشی را تشکیل دهیم تا این صندوق ها برای سرمایه گذاری خطر پذیر، ما را یاری کنند. در سرمایه گذاری ۴ برنامه مشارکت عمومی، سرمایه گذاری خطر پذیر، سرمایه گذاری خطر پذیر شرکتی و سرمایه گذاری جمعی را در نظر گرفته ایم. سلطانی تصریح کرد: افق ما این است که بین ۵۰ تا ۷۰ صندوق سرمایه گذاری خطر پذیر در کشور ایجاد کنیم. همچنین در مناطق آزاد تجاری ۷ صندوق خطر پذیر داشته باشیم که در این صندوق ها ۴۹ درصد سهم صندوق نوآوری و شکوفایی، ۴۹ درصد سهم منطقه آزاد و ۲ درصد سهم مدیریت صندوق می باشد.

منبع: خبرگزاری مهر/خبرگزاری ایرنا

عدم موفقیت دانشگاه ها در جذب تسهیلات ۴ هزار میلیارد تومانی

سید حمایت میرزاده، عضو کمیسیون آموزش مجلس بیان داشت: دانشگاه ها و مراکز علمی نتوانستند از تسهیلات بانکی چهار هزار میلیارد تومانی که به آنها اختصاص داده شده بود، استفاده کنند. وی ادامه داد: در جلسه کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس، بند «ه» تبصره ۴ قانون بودجه سال ۹۶ که درباره تسهیلات بانکی چهار هزار میلیارد تومانی به دانشگاه ها و مراکز علمی و وزارتخانه هایی که مراکز علمی، پژوهشی دارند، بررسی شد که بر اساس این بند قرار بود از این تسهیلات بانکی در جهت تجهیز وسایل آزمایشگاهی و کارگاهی استفاده شود. میرزاده افزود: هیات امنای دانشگاه ها نتوانسته بودند از این تسهیلات بهره برداری کنند، بنابراین تا آخر آذر ماه به آنها مهلت